

RESULTATEN REGELING GROENPROJECTEN 2016**2021**

Thema en artikel (artikelnummer tussen haakjes)	Afgegeven groenverklaringen	Toegekend projectvermogen [€]
Natuur Natuur, bos en landschap (2)	3	893.739
Duurzame landbouw Biologische landbouw (3) Groen Label Kas (4a)	81 4	47.215.997 16.371.815
Circulaire economie Duurzame grondstoffen (5) Terugwinning en recycling (6)	0 3	0 12.901.752
Duurzame energie Biogasopwaardeerinstallatie (7a) Windenergie (7c) Zonnecellen (7d) Zonnecollectoren (7e) Warmtepompen (8a) Koeling met warmtepomp (8b) Energiearme buitenverlichting (8c)	2 37 1359 6 12 1 1	4.450.000 209.272.816 757.800.732 476.773 10.094.018 864.875 68.680
Duurzaam bouwen Woningbouw nieuwbouw 65% Bouwbesluit (9a1) Woningbouw nieuwbouw epc 0 (9a2) Herbestemming tot woningen (9b) Utiliteitsbouw nieuwbouw 70% Bouwbesluit (9f1) Utiliteitsbouw nieuwbouw epc 0 (9f2) Utiliteitsbouw renovatie (9g) Nieuwbouw gebouw met industriefunctie (9h) Duurzame renovatie van gebouwen met een industriefunctie (9i)	268 343 7 26 60 14 32 2	264.000.000 458.065.000 13.039.080 71.962.730 126.588.854 49.727.385 79.209.150 1.458.330
Duurzame mobiliteit Duurzame mobiliteit (10)	9	20.834.005
Klimaatadaptatie Duurzame waterketens (11) Klimaatadaptatie (12)	1 0	605.000 0
Buitenland	3	17.549.570
TOTAAL	2274	2.163.450.301

Toelichting per artikel:

Artikel 2, Natuur

Hoewel het aantal projecten in de categorie Natuur al jaren minimaal is, is er in 2021 sprake van nieuwe projecten welke gericht zijn op het ontwikkelen van natuur. Het gaat daarbij om het omvormen van landbouw naar natuurgrond in het kader van een provinciaal Programma Nieuwe Natuur. Een mooie ontwikkeling, aangezien we de afgelopen jaren niet veel van dergelijke aanvragen binnen de regeling ontvangen hebben.

Artikel 3, Biologische landbouw

Biologische landbouw is door de jaren heen een stabiele categorie waarbij het aantal afgegeven groenverklaringen en ook het daarbij horende projectvermogen redelijk gelijk blijft. In 2021 zijn groenverklaringen voor grond en overige activa (gebouwen, machines) vaker in één aanvraag gecombineerd. Dit verklaart het wat lagere aantal groenverklaringen ten opzichte van het wel toegenomen projectvermogen.

De verwachting is dat de komende jaren diverse landbouwers in omschakeling zullen gaan naar biologisch. Aangezien een belangrijk deel van de biologische landbouwers en ook de omschakelaars gebruik lijkt te maken van de regeling, kan dit tot een stijging van het aantal groenverklaringen leiden. Hoewel dit niet goed in cijfers is te vatten, levert de categorie daarmee een belangrijke bijdrage aan de omschakeling naar een kringlooplandbouw.

Artikel 4, Duurzame landbouw

In de categorie voor duurzame melkveestallen is het aantal aanvragen altijd minimaal geweest en zijn ook in 2021 geen groenverklaringen afgegeven.

Voor duurzame kassen zijn in 2021 wel groenverklaringen afgegeven, maar met 4 is dit aantal ook beperkt.

Voor beide categorieën geldt dat een certificering op niveau A nodig is, terwijl voor MIA/VAMIL certificering op niveau B voldoende is. Het lijkt erop dat de kosten en inspanningen voor veel ondernemers toch te hoog zijn om aan de hogere eisen van een niveau A te voldoen.

Artikel 5, Duurzame grondstoffen

In deze categorie zijn, net als in voorgaande jaren, geen aanvragen ingediend. De verwachting is dat de aanpassingen in de RGP2022 zullen leiden tot af te geven groenverklaringen.

Artikel 6, Terugwinning en recycling

De projecten die in deze categorie een groenverklaring hebben gekregen betreffen twee stikstofkrakers, waarmee meststoffen uit dierlijke mest gehaald kunnen worden en een fabriek waarmee het recyclen van PU-isolatiemateriaal mogelijk wordt:

<https://www.rvo.nl/actueel/praktijkverhalen/wij-recyclen-pu-isolatiemateriaal-als-enige-op-de-wereld>

Deze categorie kent een stabiel, maar laag aantal afgegeven groenverklaringen. De verwachting is dat de aanpassingen in de RGP2022 zullen leiden tot een groei in af te geven groenverklaringen.

Artikel 7, Duurzame energie

In de categorie Duurzame energie concentreren de aanvragen zich in hoge mate in de categorieën windturbines en zonnepanelen (fotovoltaïsche cellen).

Bij windenergie zien we in het aantal groenverklaringen een groei ten opzichte van 2020 van ongeveer 50%, waarbij opvalt is dat dit relatief veel kleine windmolens zijn (23 projecten). Het totaal toegekende projectvermogen en de besparing aan uitgestoten stoffen is echter kleiner dan vorig jaar. Dit komt vooral omdat vorig jaar een windmolenpark op zee een groenverklaring heeft ontvangen, waar dit jaar geen sprake van is.

Bij zonne-energieprojecten valt op dat het aantal groenverklaringen ten opzichte van 2020 maar weinig stijgt (+4%), maar het totaal toegekende projectvermogen fors (+25%) is gestegen. De besparing aan uitgestoten stoffen is zelfs nog groter (+40%) ten opzichte van voorgaand jaar. Het gemiddelde project is dus groter en er is een relatief hogere besparing aan uitgestoten stoffen per eenheid projectvermogen. Naar verwachting zal deze subcategorie volgend jaar lager uitvallen wegens de aangescherpte eisen in de RGP2022. In de andere categorieën is het aantal aanvragen minimaal.

Artikel 8 Energiebesparing

Na een stijging in 2020 is het aantal groenverklaringen voor met name warmtepompen in 2021 sterk gedaald. Het is niet bekend wat hier de reden van is.

Artikel 9 Duurzame Bouw

Voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, geldt dat de aanvragen voor een omgevingsvergunning sinds 1 januari 2021 moeten voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). De nieuwe eisen gaan gepaard met een nieuwe berekeningsmethode van de energieprestatie. De regeling groenprojecten is hierop aangepast, waarbij een overgangsregeling is opgenomen voor bouwprojecten waarvan de omgevingsvergunning voor 1 januari 2021 is aangevraagd. In 2021 had het grootste deel van de nieuwbouwprojecten nog betrekking op projecten deze projecten. (75 van de 86 voor nieuwbouw utiliteit).

Voor de aanvragen middels de BENG eisen is een nieuwe berekeningsmethode voor de milieuwinst gebruikt. Ook zijn de wettelijke energieprestatie eisen met de implementatie van BENG strenger geworden. Het resultaat van de nieuwe berekeningsmethode en strengere eisen is dat de berekende milieuwinst voor projecten met een BENG berekening gemiddeld lager ligt dan van aanvragen met een EPC berekening.

Het aantal aanvragen en het totale projectvermogen in de categorie herbestemming (9b) is gelijk aan vorig jaar. In 2021 is circa 13.000 m² herbestemd woonoppervlak groen verklaard wat een totaal van 182 woningen heeft opgeleverd. uit gegevens van het CBS (<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/45/minder-kantoren-getransformeerd-tot-woningen-in-2020>) blijkt dat dit maar een zeer minimaal deel is van de gemiddeld ruim 10.000 woningen die de afgelopen jaren zijn gecreëerd na herbestemming. Niet duidelijk is waarom maar zo weinig gebruik gemaakt worde van groenverklaringen voor de financiering

In de categorie renovatie utiliteitsgebouwen (9g) is het aantal projecten bijna verdubbeld en het totale projectvermogen meer dan verdrievoudigd. De totale milieuwinst is ruim zeven maal hoger dan in 2020. Twee zeer grote projecten zijn verantwoordelijk voor circa 80% van de milieuwinst. Het grootste project, verantwoordelijk voor 60% van de milieuwinst, betreft een renovatie van een oude fabriek. De milieuwinst wordt berekend aan de hand van het theoretisch energiegebruik. Omdat de fabriek voor de renovatie niet volledig in gebruik was zal het werkelijke energiegebruik waarschijnlijk ver af liggen van het theoretisch energiegebruik en is de berekende milieuwinst hoger dan de werkelijke milieuwinst.

Voor alle categorieën binnen duurzaam bouwen geldt de eis dat alle het gebruikte nieuwe hout moet voldoen aan de overheidseisen voor duurzaam hout. Dat betekent dat al het hout een goedgekeurd certificaat moet hebben en dat allee partijen in de keten gecertificeerd moeten zijn. Hoewel niet in cijfers uit te drukken, levert de regeling hiermee een belangrijke bijdrage aan het gebruik van duurzaam hout in de Nederlandse bouw.

Artikel 10 Duurzame mobiliteit

In 2021 zijn voor het eerst sinds 2016 groenverklaringen afgegeven. De transitie naar emissieloos vervoer komt op gang en blijkbaar zijn de projecten van een omvang dat een groenverklaring, vaak in combinatie met andere subsidies, een belangrijke zet kan geven om tot de investering over te gaan.

Artikel 11 Duurzame waterketens en artikel 12 klimaatadaptatie

In deze categorie is een groenverklaring afgegeven voor een hoogwaardige waterzuiveringsinstallatie.